

Budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

2017-2019

BESLUT 2016-02-17
Dnr 16/8
Högskolestyrelsen
Lena Ousbäck
Planeringschef

Budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

I enlighet med vad som stipuleras av 1 kap, 3-4 § §, förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska förvaltningsmyndigheterna årligen upprätta och till regeringen inlämna årsredovisning och budgetunderlag, för att möjliggöra regeringens uppföljning, prövning och budgetering av myndigheterna. Följande budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm (KMH) följer de direktiv som fastställts av regeringen den 12 november 2015.

Inledning

KMH är landets enda fristående musikhögskola och intar en ställning som nationellt ledande och internationellt framstående i att utbilda i, utveckla och förmedla musik som kunskapsområde och konstnärligt uttryck.

Attraktionskraften hos KMH:s utbildningar är utomordentligt väl etablerad och söktrycket fortsatt mycket stort. Detta innebär att demografiska effekter, så som minskade ungdomskullar, har en mycket liten inverkan på KMH:s söktryck och uppfyllande av takbeloppet.

Musik tillhör den grupp av mindre skolämnen där skolhuvudmän uppger att det är svårt att finna legitimerade lärare. KMH vill bidra till att öka det årliga antalet examinerade musiklärare och anholder därför om utökning av takbeloppet med 5 miljoner kronor för kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) motsvarande ca 40 HST/HPR.

KMH anholder därtill om höjt takbelopp med 6 miljoner kronor för att, inom ramen för gällande ämneslärarexamenstillstånd för ämneslärare i musik, utbilda lärare även för kommunal musik- och kulturskola och andra utbildningsformer inom musik.

Vid KMH bedrivs såväl konstnärlig som vetenskaplig forskning och forskarutbildning. I dagsläget pågår ett strategiskt utvecklingsarbete för att forma de prioriterade forskningsfälten inom KMH, initiera och utveckla forskningssamarbeten samt förbättra möjligheter till forskningsfinansiering. KMH anholder om att regeringen tillför 8 miljoner i ökade forskningsanslag för den praktiska forskningen i anslutning till lärarutbildningen samt till den konstnärliga forskningen. KMH har även som ambition att inleda en plattformsuppbyggnad som förberedelse för att kunna starta en forskarskola i Musik och hälsa. KMH vill därutöver, med utökade basanslag för forskning, aktivt skapa förändringar inom jämställdhetsområdet rörande musikkforskning.

En av KMH:s största utmaningar är att det globala landskapet för musikproduktion och musikkonsumtion är under snabb omvandling, vilket lärare och studenter vid KMH tar en aktiv roll i. KMH använder därför sin egen och den svenska musikbranschens starka internationella ställning för att vara en viktig kraft i den pågående transformationen.

KMH avser att hos regeringen, i särskild ordning, anholder om att äga musikinkubator. I en sådan mu-

sikinkubators långsiktiga målsättning och affärsidé är innovationer kopplade till musik i alla former det centrala, med primärt fokus på tillväxtprojekt som kan utvecklas till framgångsrika företag på både en nationell och en internationell marknad.

Sommaren 2016 flyttar KMH in i sina nya lokaler och den ekonomiska planeringen präglas till allra största del av detta. Utfallet för 2015 visar ett ekonomiskt plusresultat motsvarande 10% av omsättningen samt en överproduktion i relation till takbeloppet. Till följd av detta har KMH ett myndighetskapital om 54 560 tkr samt sparade prestationer om 11 297 tkr. Detta ger utrymme för de ökade lokal- och avskrivningskostnader som planeras från sommaren 2016. Finansiering av dessa sker dels inom befintliga ramar och dels genom donationsmedel.

I budgetunderlaget återfinns en utförlig redovisning av KMH:s bedömningar. Tabellverket, vilket specificeras i regeringens direktiv, återfinns sist i underlaget.

Beslut att inge detta underlag har fattats av styrelsen för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm efter föredragning av planeringschef Lena Ousbäck.

I styrelsens beslut har deltagit Sture Carlsson, ordförande, Cecilia Rydinger Alin, rektor, ledamöterna Curt Källström, Lena Nordholm, Björg Ollén, Eric Sjöström, Mattias Sköld, Fredrik Ullén och Lena Willemark samt studentrepresentanterna Petra Assio, Johan Blixt och Johan Mörk.

Närvarande vid beslutet var prorektor prof. Staffan Scheja och högskoledirektören Peter Liljenstolpe.

Närvarande därutöver var sekreteraren Linda Nilsson, chef för Samverkansavdelningen Marie Halling, handläggare Helena Linnell samt representant för personalorganisationen SACO, Ronny Lindeborg.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningens inriktning

KMH verkar inom ett mångfacetterat, starkt och växande fält med bredd och djup i utbildningsutbud, vars motsvarighet måste sökas på en internationell arena. Endast ett fåtal musikhögskolor i Europa har ett så mångfacetterat och profilerat utbildningsutbud av spetskvalitet.

KMH anordnar utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom folkmusik, jazz (inkl. rock/pop), klassisk musik, dirigering, komposition samt musik- och medieproduktion. KMH erbjuder även musiklärarutbildning samt utbildning på avancerad nivå inom musikpedagogik och musikterapi. KMH bedriver även utbildning på forskarnivå på såväl vetenskaplig som konstnärlig grund i samarbete med Lunds och Stockholms universitet, men saknar ännu så länge egen examensrätt.

Under 2015 har KMH fortsatt sitt interna arbete med att skapa miljöer för forskning och forskarutbildning. Som ett resultat av Utbildnings- och forskningsnämndens (UFN) arbete med detta bygge av en stabil och hållbar infrastruktur har två seminarier serier etablerats, dels KMH:s högre seminarium, dels pedagogiskt forum. Det akademiska samtalet har därmed erhållit en stabil plattform för diskussioner kring både utbildningsfrågor och frågeställningar kring forskning och forskarutbildningsfrågor.

Parallellt med att skapa fruktbara mötesplatser har viktiga utredningsarbeten inletts, där UFN:s musikteoriutredning resulterat i en nationell konferens gällande musikteorigreppet. KMH har därmed fortsatt att följa sin strategiska satsning mot att både ta ett nationellt ansvar för musikämnets utveckling, och inta en viktig internationell roll i samtalet om morgondagens musikbransch.

2015 startades ett flerårigt projekt med huvudmålet att se över hela KMH:s utbildningsutbud, och som resultat av denna översyn kunna etablera nya strukturer inom både kurser och utbildningsprogram som väl ska motsvara såväl en musikbransch i stark förvandling som en attraktiv väg till forskning och forskarutbildning.

Detta utredningsarbete ligger väl i tid med det faktum att KMH från höstterminen 2016 kommer att bedriva sin verksamhet i lokaler som ligger i absolut framkant vad gäller teknik, akustik och

andra stödfunktioner för musikutbildning i världsklass. Sannolikt kommer detta nya campus rita om musikutbildningskartan i Sverige, Skandinavien och troligtvis även på en europeisk nivå. KMH har fått tydliga signaler från internationella kontakter att man med stort intresse följer KMH:s utveckling vilket bland annat resulterat i internationella besök.

KMH:s engagemang på den internationella arenan har därför engagerat KMH:s interna organisation mer än tidigare. Då vi kan förmoda att attraktionskraften i KMH:s satsning med nytt campusområde skapar fler inbjudningar och förslag till samarbeten, är det av stor vikt att vi också har resurser och förmåga att prioritera rätt i dessa uppslag.

Med utgångspunkt i studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov kompletterar KMH utbudet med fristående kurser. Kurserna varierar i omfattning, nivå och innehåll, t.ex. genom kurser i folksångensemble, musik och hälsa, musikproduktion, samt musikpedagogiskt arbete, studier av musikalisk kunskapsbildning och lärande. Detta skapar tillgänglighet för fler målgrupper. Inte minst för musiklärare i grund- och gymnasieskola samt i musik- och kulturskolor (se vidare angående kompletterande pedagogisk utbildning, KPU).

Studenternas efterfrågan

KMH:s utbildningar är mycket attraktiva och sökande som antas till utbildningar har utomordentligt goda förkunskaper. Vid antagning till samtliga utbildningsprogram, förutom masterprogrammet i musikpedagogik, utgör konstnärliga antagningsprov grund för särskild behörighet och urval. De sökande som uppfyller kraven på förkunskaper och som hävdar sig i konkurrensen har nästan undantagslöst gått någon form av eftergymnasial förutbildning, exempelvis vid folkhögskola eller någon annan högre musikutbildning.

Söktrycket till utbildningarna är fortfarande stabilt, vilket ger signal om att de motsvarar studenternas efterfrågan. Till utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, alla med hög grad av individanpassning och specialisering, är det endast ca en av tio anmälda som erbjuds plats på sökt utbildning. Denna siffra ska läsas mot bakgrund av

att det inom vissa instrumentgrupper kan vara så få sökande som en till två personer (t.ex. harpa), medan t.ex. violin kan ha upp till 50 sökande per studieplats.

KMH har tydligt känt av att 2015 var det år då kravet på lärarlegitimation hamnade i skarpt läge. Vi har noterat att medvetenheten om vilka konkreta effekter legitimationskravet för med sig för lärare och pedagoger inom musikområdet har varit bristfällig hos verksamma lärare och pedagoger, och till viss del även hos skolhuvudmän. En trolig orsak till detta är att utbildade musiker inte sällan kompletterar sitt musikerliv med små, men oerhört betydelsefulla, tjänster både inom gymnasieskolans estetiska program och inom den kommunala musik- och kulturskolan. Dessa tjänster är ofta specialiserade till studier inom ett specifikt musikinstrument. Undervisning inom det specifika instrumentet utgör en central del i en ung musikstuderandes väg till högre utbildning inom musik. KMH vill understryka att denna form av specialistkompetens inom det stora ämnesområdet musik ofta är av avgörande art för både rekrytering av studenter till högre utbildning i direkta termer, men även indirekt för att säkerställa utbildningskvalité till nästa generation av musiker och musiklärare.

KMH vill arbeta för att på ett kvalitetssäkert sätt stärka denna viktiga del av det svenska musikundret, där vi ser en möjlighet i att dels justera uppdraget för ämneslärarexamen, dels öka andelen KPU-platser på högskolan.

Arbetsmarknadens behov

Tillväxtverket och Musiksverige har i ett gemensamt projekt visat att Sveriges musikbransch har en omsättning motsvarande c:a tre procent av Sveriges BNP. Branschens aktörer räknar med att växa med drygt fem procent per år de kommande fem åren, enligt egna skattningar (Tillväxtverket, Rapport 0143 Rev A).

KMH har fortsatt goda kontakter med företrädare för scener, musikinstitutioner och andra arbetsgivare inom musikområdet där KMH stämmer av arbetsmarknadens efterfrågan på specifika kompetensprofiler och behovet av högre musikutbildning.

I Skolverkets rapport ”Redovisning av uppdrag om prognos över behovet av olika lärarkategorier” påvisas ett stort behov examinerade lärare i musik både inom årskurs 7-9 och till gymnasieskolan. För lärare till årskurs 7-9 inom prognosperioden 2015–2029 beräknas antalet examinerade ämneslärare i musik uppgå till närmare 2400 personer. Rapporten har inte tagit hänsyn till hur behovet ser ut inom andra utbildningsformer likt den kommunala musik- och kulturskolan, vilket sannolikt kommer att fylla på denna siffra. Genom kontakter med KMH:s alumner samt i dialog med Kulturskolerådet känner vi väl till att en vanlig anställningsform för deltidsarbetande musiker är att kombinera sitt musikerskap med tjänst både inom kommunal musikskola och gymnasieskolans program. KMH ser en stor möjlighet att genom ett något justerat uppdrag inom ramen för gällande ämneslärarexamen, kunna sörja för en återväxt för såväl grundskola, gymnasieskola som kommunal musik- och kulturskola.

KMH har ambition att ta ett nationellt ansvar för att säkerställa en kvalitetssäkrad, examensgivande, ämneslärarutbildning i musik med sikte på att ge kompetenser inom såväl grundskola, gymnasieskola som andra undervisningsformer i musik

Sverige behöver fler musiker och musiklärare

KMH anholder om utökning av takbeloppet med 5 miljoner kronor för KPU-utbildning, motsvarande c:a 40 HST/HPR. KMH anholder att, med höjt takbelopp med 6 miljoner kronor, inom ramen för gällande ämneslärarexamenstillstånd för ämneslärare i musik, utbilda lärare även för kommunal musik- och kulturskola och andra utbildningsformer inom musik.

Svenska musiker och musikproducenters närvaro på den globala musikscenen har ett mycket gott renommé och utgör en betydande ekonomisk framgångsfaktor gällande svensk exportindustri. För att det svenska musikundret ska kunna bibehålla sin särställning som världsledande behöver Sverige säkerställa att fler musiker och fler musiklärare utbildas. Sverige behöver även säkerställa att unga personers affärsidéer och kreativa, konstnärliga innovationer ges möjlighet att växa i en konstnärlig miljö. (Se mer under Musikinkubator.)

Musiklärarens roll i musikproduktionens och musikkonsumtionens ekosystem är central; det är den välutbildade musikläraren som borgar för att nästa generation kreativa konstnärer kan inta en plats på scenen, i studior eller i olika lärande- och forskningsmiljöer. Det är därmed viktigt att Sverige har en långsiktig strategi och planering för att utbilda examinerade ämneslärare i musik, som i sina utbildningar ges möjlighet till att verka inom olika specialområden likt klasslärarens förmåga att engagera många elever i grupp, instrumentallärarens fördjupade kunskaper inom ett specifikt instruments svårigheter och möjligheter, musikteorilärarens kompetens inom musikens reflekterande och beskrivande delar, dirigentens förmåga att leda komplexa processer i kör och orkester. KMH ser stora möjligheter att inom ämneslärarprogrammet kunna ta ett nationellt ansvar för att utveckla utbildningsvägar inom gällande ramverk, till att utbilda kompetenta didaktiker med konstnärligt djup både till grund- och gymnasieskola, och till kommunal musik- och kulturskola samt övriga folkbildningsinstitutioner.

Behöriga musikalärare med lärarexamen är att betrakta som ett bristyrke mot bakgrund av Skolverkets rapport. KMH anser därför att ett snabbt agerande är angeläget och KMH står i startgroparna för att kunna bidra till detta. Genom att verka inom rådande examenstillstånd gällande ämneslärare i musik kan KMH, som redan i dag har landets mest attraktiva musikalärutbildning, skapa god jordmån för att säkerställa att det svenska musikundret står stabilt även fortsättningsvis. Med ett utökat takbelopp och ett justerat uppdrag kan KMH inom en relativt snar framtid skapa attraktiva utbildningsvägar för såväl musikern, som ser en framtid i att kombinera sitt musikskap med läraryrket, som den mer generelle musikaläraren som ser en framtid i att kombinera musikaläraryrket med en lärartjänst i exempelvis främmande språk.

KMH vill även utveckla KPU-programmet på sådant sätt att det ges bättre förutsättningar att kunna tillvarata kompetens som finns i samhället rörande kunskaper i musik som kan komma olika skolformer och frivilliga utbildningsformer tillgodo. Detta rör såväl etablerade musiker som verksamma pedagoger utan lärarexamen, men vi ser också stora möjligheter att skapa förutsättningar för att attrahera nyanlända musiker och musikalärare från länder utanför den europeiska musiktraditionen.

Forskning och utbildning på forskarnivå för ökad svensk konkurrenskraft

För att förstärka forskningsmiljön vid högskolan anholder KMH om att regeringen tillför 8 miljoner i ökade forskningsanslag till KMH, dels för den praktiska vetenskapliga forskningen i anknytning till KMH:s lärarutbildning, dels för forskningen på konstnärlig grund.

KMH har även som ambition att inleda en plattformsuppbyggnad som förberedelse för att kunna starta en forskarskola i Musik och hälsa.

KMH vill med utökad basanslag för forskning aktivt skapa förändringar inom jämställdhetsområdet inom musikkforskning.

Musik är ett stort kunskapsfält och forskningsområde, med relevans för en rad samhällsområden såsom hälsa, teknik, ekonomi, lärande, kulturarv m.m. KMH har som målsättning att som enskilt lärosäte med sin forskning verka inom ämnesområdet musik, för att med vår specifika kompetens kunna bidra till andra kunskapsfält där musik medverkar till samhällsutvecklingen och för ett gott liv.

Vid KMH finns också en betydande infrastruktur för forskning: studior, konsertsalar och digitala miljöer. Detta kommer inte minst att bli påtagligt när KMH:s nya campusområde står klart för inflyttning under 2016. Våra resurser skulle kunna nyttiggöras för forskning i betydligt högre grad än i dag och bli en naturlig mötesplats för forskare, lärare och studenter med intresse för musik. KMH blir därmed ett naturligt centrum för musikkforskning i Sverige, Norden och Europa.

Vid KMH bedrivs utbildning på konstnärlig och vetenskaplig grund genom kandidat- och masterutbildningar i musik, masterprogram i musikpedagogik, magisterprogram i musikterapi samt ämneslärarutbildning i musik.

Kunskapsbasen för de konstnärliga utbildningarna hämtas dels ur konstnärlig skicklighet förvärvat genom högre utbildning i musik, egen musikalisk verksamhet samt konstnärligt utvecklingsarbete och dels genom forskning och forskarutbildning på konstnärlig grund. För KMH:s lärarutbildningar på vetenskaplig grund är kunskapsbasen i första hand baserad på vetenskaplig forskning samt beprövad erfarenhet, men även på konstnärlig praktik.

Vikten av forskningsanknytning i konstnärlig utbildning kan inte nog understrykas, inte minst med tanke på det formativa skede som såväl konstnärlig utbildning som forskning är i. Detta kräver stabilitet avseende forskningens finansiering. Vid fördelning av forskningsresurser bör hänsyn tas till forskningens betydelse för att upprätthålla kvaliteten i utbildningen på lång sikt.

Forskningsanknytningen i ämneslärarutbildningen utgör också en grundläggande förutsättning för att framtidens musikk lärare ska kunna ges en utbildning på högsta nivå avseende såväl den konstnärliga som vetenskapliga delen av utbildningen. KMH vill särskilt påtala vikten av forskning om skolan och dess förutsättningar i vid mening, för att skapa bästa möjliga grund för lärarprofessionen att möta framtida utmaningar. Detta gäller särskilt de delar som utgörs av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

KMH:s anslag för forskning utgör idag emellertid endast ca 7 % av det totala anslaget. Det ska jämföras med andra speciallärosäten som har ett forskningsanslag som uppgår till ca 20–35% av det totala anslaget.¹

Ett område som KMH finner bekymmersamt är den påtagliga mansdominansen inom musikkfältet och ser förändring av detta förhållande som en strategiskt viktig fråga för framtiden. KMH önskar att öka andelen kvinnor som är professorer, liksom de uppställda rekryteringsmålen för professorer samt att forskningsanslagen ska fördelas jämställt.

¹ De tekniska lärosätena LTU och BTH har ett forskningsanslag som motsvarar ca 34 % av det totala anslaget, GIH har ca 25 % i forskningsanslag och Försvårshögskolan ca 30 %.

Vid KMH är andelen kvinnor bland lärarna låg och den obalans som råder mellan kvinnor och män i lärarkåren tilltar ju längre upp i den meritokratiska hierarkin man kommer. Detta är sannolikt en effekt av rådande struktur i musikerskrået och musikbranschen i sin helhet.

Mot denna bakgrund är det särskilt viktigt för en högre utbildningsinstitution som KMH att arbeta med åtgärder som kan ändra denna obalans på lång sikt. Med ett ökat basanslag för forskning skulle möjligheterna att skapa förändringar till det positiva på denna punkt öka avsevärt. KMH avser att rekrytera seniora forskare inom musikområden, där det tydligt går att identifiera starka kandidater som är kvinnor.

Ett forskningsfält som KMH särskilt vill lyfta fram är musik och hälsa. Detta mot bakgrund av att en stor samhällsutmaning idag ligger i hälsofrågor. Här kan KMH och den musikrelaterade forskningen bidra på ett för samhället betydande sätt – i samarbete med medicinska lärosäten, andra lärosäten med musikutbildning och andra samhällsaktörer inom området – genom forskning/kunskapsuppbyggande på området musikterapi inom musik och hälsa.

I musikterapi används musikupplevelse, musikaliskt skapande och interaktion för att främja kommunikativ, emotionell, social och kognitiv utveckling. Musikterapi är en evidensbaserad metod på tvärvetenskaplig grund som efterfrågas och utövas som hälsofrämjande och behandlande insats inom hälso- och sjukvård, rehabilitering, socialt arbete, habilitering och specialpedagogik. Musikterapi är internationellt sett idag ett etablerat akademiskt kunskapsområde med utbildningsprogram och forskarutbildningar på musikhögskolor och universitet.

Med musikterapi kan bl.a.

- psykofarmakaaanvändning minskas (demenssjukdomar/psykiatriska sjukdomar).
- smärttillstånd lindras då inget annat hjälper/vid svårbehandlad smärta.
- rehabilitering åstadkommas vid förvärvade hjärnskador.
- behandling vid posttraumatisk stress ges.

Musikterapi kan bidra till att skapa bättre livsvillkor för bl.a. äldre såväl med som utan demenssjukdomar, underlätta för bearbetning efter trauman, t.ex. för människor som varit på flykt, rehabilitering efter olyckor med hjärnskador som följd samt smärtlindring för prematura barn eller personer som inte är mottagliga för annan smärterapi. I Sverige är detta fält endast blygsamt etablerat, men ett stort uppbyggnadsarbete pågår¹. KMH har sedan början av 1990-talet bedrivit utbildning i musikterapi och år 2010 etablerades en magisterexamen i musikterapi.

En tydlig satsning för att utveckla och bredda detta kunskapsfält skulle alltså av samhällsekonomiska skäl vara av stor betydelse och även kunna ge avsevärda bidrag i arbetet med att stötta nyanlända.

¹ I såväl Storbritannien som USA, samt i flera nordiska länder, finns utvecklad forskning på detta område.

Musikinkubator

KMH avser att hos regeringen, i särskild ordning, anhålla om att äga musikinkubator.

Satsningen på en musikinkubator ligger helt i linje med KMH:s uttalade ambition att, genom nyetablering i nya lokaler med unik infrastruktur i centrala Stockholm, vara ett framstående internationellt centrum för musik.

KMH:s alumner har redan tidigare varit mycket framgångsrika att i skärningsfältet mellan genrer, marknadsaktörer, tekniker och media, geografiska och etniska gränser bana sina karriärvägar. Många av KMH:s alumner inregistrerade egen firma eller drev bolag med kurskamrater och kolleger redan under sin studietid. Trots detta finns få exempel på uthållig och skalbar framgång i musikbranschen.

I stället är flertalet av de företag som verkar inom musikbranschen små och den dominerande andelen utgörs av enmansföretag. Risken med detta är att det kan saknas resurser och därmed tillväxtpotential för att fullt ut kunna tillvarata den ofta globala kapaciteten i nya musikkoncept.

Professionell rådgivning och handledning, liksom möjligheten till initial finansiering är en förutsättning för att nå skalbar framgång för affärsidéer och för att öka kompetensen i Sverige när det gäller att underhålla och utveckla en global och exportorienterad musikmarknad. KMH har tidigare sökt intressera regeringen för att utöka KMH:s innovationssystem med uppbyggandet av ett, inom myndigheten befintligt, innovationskontor – hittills utan framgång.

KMH har därför etablerat samarbeten med externa partners med erfarenhet från bl.a. inkubatorer, musikdistribution och riskkapitalbranschen, i syfte att bygga en musikinkubator knuten till KMH.

I en sådan musikinkubators långsiktiga målsättning och affärsidé är innovationer kopplade till musik i alla former det centrala, med primärt fokus på tillväxtprojekt som kan utvecklas till framgångsrika företag på både en nationell och en internationell marknad. I urvalet av potentiella projekt eller företag till inkubatorn är avsikten att prioritera projekt eller företag där KMH:s kärnkompetens och högskolemiljö kan bedömas som en avgörande faktor för en framgångsrik företagsutveckling.

Musikinkubatorn vänder sig – tack vare sin placering – naturligt till studenter, lärare och forskare knutna till KMH, men är lika öppen för affärsidéer inom musikområdet från andra intressenter. Vi tror att vi, genom att på detta sätt kunna fånga upp de bästa idéerna från hela Sverige, maximerar utväxlingen av verksamheten samtidigt som KMH får ett ökat immateriellt inflöde som ligger väl i linje med ambitionen att vara ett internationellt centrum för musik.

KMH avser att inom kort och i särskild ordning anhålla om att få regeringens tillstånd att äga ett inkubatorbolag för driften av en musikinkubator.

Bedömning av lärosätets ekonomiska utveckling

Det ekonomiska utfallet för 2015 visar ett positivt resultat om 16 915 tkr och ger tre år i rad med överskott efter tre års underskott. Som andel av omsättningen utgör beloppet drygt 10%. Överskotten är resultatet av ett strategiskt arbete med den ekonomiska situationen. Dels för att komma i balans och dels för att därefter förbereda flytten in i det nya campusområdet. Detta har resulterat i en minskning över samtliga kostnadsposter, där minskningen år 2015 främst märks bland personalkostnaderna, medan tidigare år även gett stora minskningar för både drifts-, lokal-, och avskrivningskostnader. Sammantaget under den senaste femårsperioden, där 2011 utgjorde det lägsta resultatet, har detta förbättrats med 28 mkr.

Det ekonomiska utrymme som utfallet 2015 visar ger goda förutsättningar för flytten som sker under 2016 och vilken i stort präglar den framtida ekonomiska situationen. Vissa ytterligare anpassningar till de ekonomiska ramarna är dock planerade till de närmsta åren. Dessa anpassningar, utöver de redan genomförda, finns inte markerade i tabellverket. Där prognosticeras dessa kostnader vad gäller personal- och driftskostnader att kvarstå i dagens omfattning. Kostnader för lokaler, avskrivningar, räntor samt bidragsintäkter ökar dock relaterat till inflyttningen. Lokalkostnaderna är exakt beräknade utifrån det gällande hyresavtalet med Akademiska Hus. Rörande avskrivningskostnader och räntekostnader, se vidare nedan.

KMH uppfyllde 2015 med råge sitt anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vilket resulterade i en överproduktion. Även kommande år förväntas anslaget uppnås. Externa intäkter är

beräknade utefter budgeterade kända projekt samt en förväntan om att dessa kvarstår på minst samma nivå. I tillägg finns donationsintäkterna för nybyggnationen noterade i den takt de förbrukas. Bland avgiftsintäkterna finns en viss planerad intäkt för uthyrning av de nya lokalerna i samband med olika samverkansprojekt.

Myndighetskapitalet uppgick vid 2015 års början till 37 645 tkr. Resultatet 2015, se ovan, ger en utgående balans om 54 560 tkr. De senaste årens överskott har bidragit till att skapa denna buffert, som fungerar som extra säkerhet i syfte att inledningsvis kunna finansiera ökade avskrivnings- och räntekostnader. Överskotten syftar också till att skapa utrymme för de nya kostnaderna, genom att inte låta kostymen bli alltför stor och sedan behöva skära ner kostnader drastiskt, utan hålla kostnaderna nere redan tidigare.

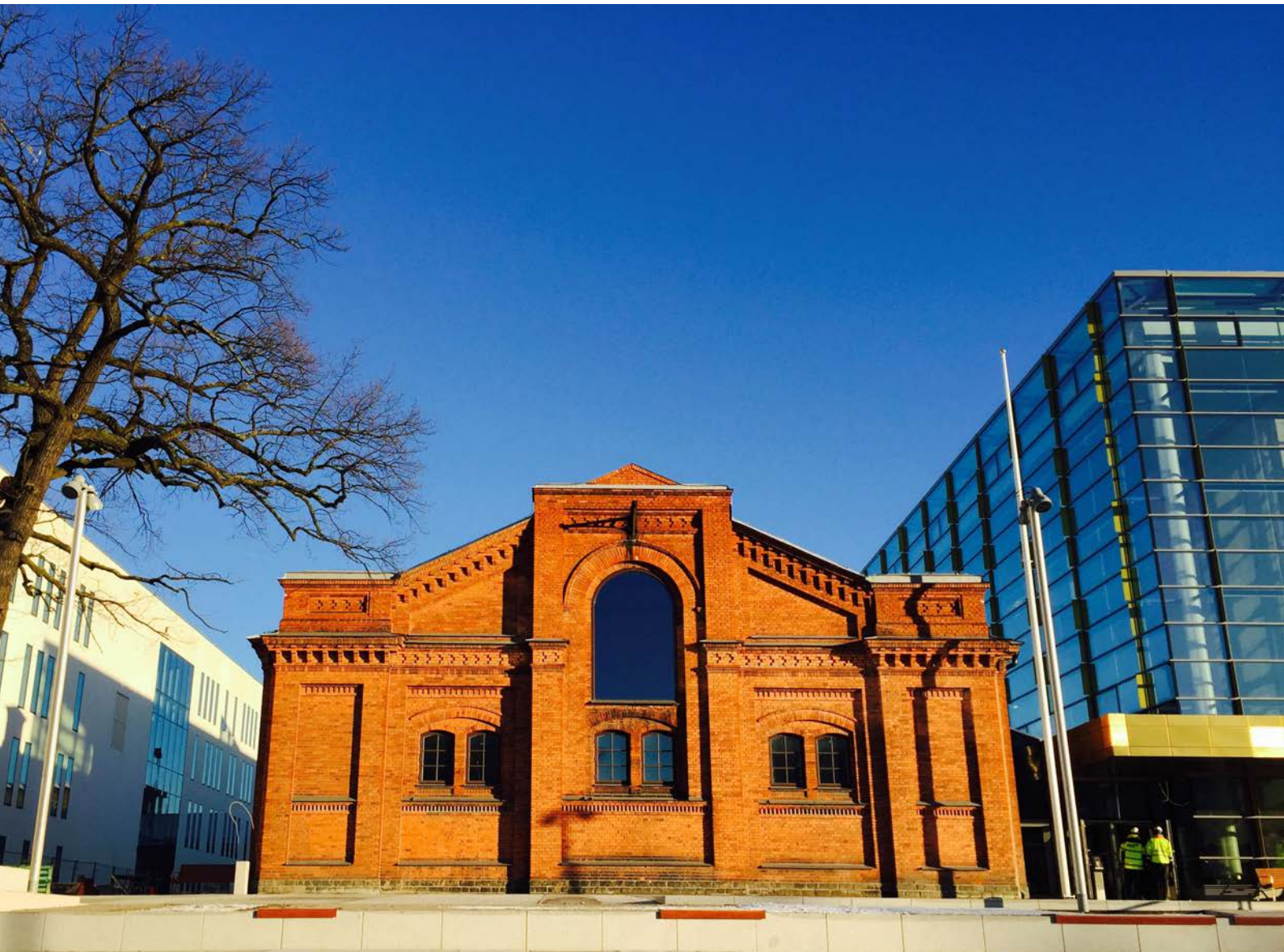
Oförbrukade bidragsmedel uppgår vid utgången av 2015 till 42 638 tkr. Den stora merparten, 38 566 tkr berör finansieringen av nybyggnationen och består av inbetalade, ej förbrukade donationer. Därutöver finns bl.a. medel för samverkansprojekt som KMH tilldelats från Vinnova, medel kopplade till mobilitetsprojekt samt några forskningsprojekt. Förbrukningen av donationerna kopplade till KMH:s nya campusområde finns markerad i takt med att avskrivningarna aktiveras. En av de större donationerna rekvireras i efterhand och finns därför inte medtagen i tabell 1, oförbrukade bidragsmedel.

Strategisk försörjning av fysiska lärandemiljöer (lokalförsörjning)

Sommaren 2016 sker inflyttningen i KMH:s nya campusområde - ett campus där nya lokaler, modern infrastruktur och teknik gör KMH till världens modernaste musikhögskola, med en verksamhet i högsta klass. Det första spadtaget på tomten i hörnet Valhallavägen-Sturegatan/Lidingövägen, i kvarteret Svea Artilleri (nr 12), togs i november 2013 och nu äntligen är högskolebyggnaderna snart inflyttningsklara.

Beräkningar rörande lokalförsörjningen återfinns i tabell 6. Under de senaste åren har omflyttningar

och förtätningar, främst beroende på nybyggnationen, lett till att lokalarea och hyreskostnader minskat. Flytten till de nya lokalerna 2016 kommer leda till att både area och hyreskostnader ökar. Då flytten av hela verksamheten är ett stort projekt kommer det under flyttperioden uppstå en del dubbla hyror, vilket gör att hyreskostnaderna åter minskar något till 2017. Se vidare rörande kostnader för lokaler under Investeringar i anläggningstillgångar.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsbehovet i anläggningstillgångar samt KMH:s föreslagna låneram redovisas i tabell 4, 5, 5a och 6. Flytten till det nya campusområdet präglar redovisningens alla delar.

KMH:s aktuella lån består dels av anläggningar kopplade till dagens verksamhet, såsom förbättringar rörande de nuvarande byggnaderna samt investeringar nära knutna till verksamheten t.ex. musikinstrument, dels finns upptaget lån för pågående anläggningstillgångar kopplade till projektering och entreprenadinköp till det nya campusområdet. Det handlar om anläggningar i form av scenteknik, AV-utrustning, akustisk reglering, lös inredning i salar och studior m.m. Dessa senare anläggningar har ökat markant under året i takt med att färdigställandet av byggnationen kommer allt närmre. Nyupplåningen rörande nybyggnationen fortsätter att öka under det första halvåret 2016 fram till dess att campusområdet står färdigt. Från 2017 och framåt beräknas enbart nyupplåning kopplad till den löpande verksamheten, vars anläggningar dock också skrivs med ungefär motsvarande hastighet. Räntekostnaderna, redovisade i tabell 4, följer denna utveckling.

Avskrivningskostnaderna rör till största del förbättringsutgift på annans fastighet och ökar stort vid halvårsskiftet 2016, när de pågående anläggningarna tas i bruk. År 2017 är det första året med avskrivningar för nybyggnationen och dessa håller samma nivå 2018, med en viss minskning till 2019. Anläggningarna följer olika avskrivningstider. Finansiering med bidrag respektive anslag ger olika

belopp för de totala avskrivningarna och de som måste lånefinansieras, jämför tabell 4 och 6.

Ovanstående ger behov av en ökad låneram, i enlighet med tabell 4. Lånebehovet väntas vara som störst alldeles mot slutet av 2016, för att sedan sakta sjunka samtidigt med avskrivningarna. Inledningsvis 2017 kvarstår detta högsta värde varför även låneramen 2017 behöver kvarstå på den höga nivån. Beloppen är beräknade utifrån idag tillgänglig information. De ännu ej färdigställda upphandlingarna samt finansieringen, se nedan, kan få påverkan på lånebehovet. KMH ber därför att ev. få återkomma med ansökan om justering under året.

Avskrivningar, räntor och direkta kostnader beräknas finansieras dels med anslagsmedel inom befintliga ramar, dels med hjälp av externa bidrag där fundraisingverksamhet pågår. Redan beviljade externa bidrag uppgår till drygt 60 mkr och kommer bl.a. från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse (20 mkr), från Erling Perssons stiftelse (25 mkr) samt ett större antal privatpersoner. Framtida fundraisingmedel, där muntligt löfte finns men där gåvobrev ännu inte inkommit, är inte medtagna i tabellerna. Ytterligare inflöde av externa medel är därmed möjligt och kommer i sådana fall att ge påverkan på beräkningar rörande årets resultat, låneram, räntekostnader osv. Se även ovan rörande ekonomiskt utrymme för de nya kostnaderna.

KMH ser under perioden inte ett behov av kreditutrymme på räntekonto.

Avgiftsbelagd verksamhet

KMH har endast liten omfattning på den avgiftsfinansierade verksamheten. Den verksamhet som redovisas i tabell 7 består av uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsintäkter från tredjelandsstudenter.

Studieavgifter för tredjelandsstudenter infördes från och med höstterminen 2011. KMH har under 2015 haft en studieavgiftsskyldig student, där antalet dock framöver väntas öka till två. Detta beror främst på att ackumulerade stipendiemedel finns.

Under 2015 har vid KMH inte bedrivits någon uppdragsutbildning eller beställd utbildning. Eventuella planer på att återigen bedriva uppdragsutbildning finns och verksamheten bedrivs då med full kostnadstäckning i enlighet med den för alla lärosäten gällande modellen för full kostnadsredovisning. Detsamma gäller den beställda utbildningen.

Tabell 1 Total budget					
	2015	2016	2017	2018	2019
Total budget (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	157 546	160 816	160 819	160 825	160 463
Avgifter	2 250	2 060	2 920	2 920	2 920
Bidrag	3 058	7 462	7 520	7 520	6 420
Finansiella intäkter	119	150	200	250	250
Summa intäkter	162 973	170 488	171 459	171 515	170 053
Verksamhetens kostnader					
Personal	-101 156	-102 000	-102 000	-102 000	-102 000
Lokaler	-22 426	-37 513	-35 598	-36 265	-36 598
Drift/Övrigt	-17 848	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Avskrivningar	-4 420	-13 244	-15 638	-15 538	-13 487
Finansiella kostnader	-208	-1 493	-2 916	-2 713	-2 498
Summa kostnader	-146 058	-172 251	-174 153	-174 516	-172 583
Verksamhetsutfall	16 915	-1 763	-2 694	-3 001	-2 530
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	16 915	-1 763	-2 694	-3 001	-2 530
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	54 560	52 797	50 104	47 102	44 572
Utgående oförbrukade bidrag	42 638	39 042	33 522	28 002	23 582

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

	2015	2016	2017	2018	2019
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp ¹	122 697	125 345	125 348	125 354	124 992
Beräknad avräkning ² (A)	122 697	125 345	125 348	125 354	124 992
Särskilda åtaganden (B)	26 497	26 006	26 006	26 006	26 006
Anslag (A+B)	149 194	151 351	151 354	151 360	150 998
Avgifter	2 177	1 957	2 774	2 774	2 774
Bidrag	1 364	6 757	6 644	6 644	5 599
Finansiella intäkter	113	143	190	238	238
Summa intäkter³	152 848	160 207	160 962	161 015	159 608
Verksamhetens kostnader					
Personal	-94 522	-94 860	-94 860	-94 860	-94 860
Lokaler	-21 441	-35 638	-33 818	-34 452	-34 768
Drift/Övrigt	-17 034	-17 100	-17 100	-17 100	-17 100
Avskrivningar	-4 222	-12 582	-14 856	-14 761	-12 813
Finansiella kostnader	-197	-1 419	-2 771	-2 578	-2 373
Summa kostnader	-137 418	-161 598	-163 405	-163 751	-161 914
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	15 430	-1 391	-2 443	-2 735	-2 306

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2016 i 2016 års prisnivå

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

	2015	2016	2017	2018	2019
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetens intäkter					
Anslag ¹	8 352	9 465	9 465	9 465	9 465
Avgifter	74	103	146	146	146
Bidrag	1 693	705	876	876	821
Finansiella intäkter	6	8	10	13	13
Summa intäkter	10 125	10 281	10 497	10 500	10 445
Verksamhetens kostnader					
Personal	-6 634	-7 140	-71 40	-7 140	-7 140
Lokaler	-985	-1 876	-1 780	-1 813	-1 830
Drift/Övrigt	-814	-900	-900	-900	-900
Avskrivningar	-198	-662	-782	-777	-674
Finansiella kostnader	-11	-75	-146	-136	-125
Summa kostnader	-8 641	-10 653	-10 748	-10 766	-10 669
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	1 484	-372	-250	-266	-224

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2016 i 2016 års prisnivå

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit					
Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	30 181	83 304	116 655	108 537	99 919
Beräknad nyupplåning	57 543	43 000	2 000	1 400	1 900
varav investeringar i immateriella anläggnings-tillgångar	0	0	0	0	0
Beräknad amortering	4 420	9 649	10 118	10 018	9 067
UB lån i Riksgäldskontoret	83 304	116 655	108 537	99 919	92 752
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	83 304	116 655	116 655	108 537	99 919
Föreslagen låneram	86 000	120 000	117 000	110 000	100 000
Beräknad ränteutgift	208	1 493	2 916	2 713	2 498
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,25%	1,28%	2,50%	2,50%	2,50%
Summa räntor och amorteringar	4 628	11 142	13 034	12 731	11 565
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar					
Verksamhetsinvesteringar (tkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	-				
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	-1 314				
Byggnader, mark och annan fast egendom	-				
Övriga verksamhetsinvesteringar	60 570				
Summa verksamhetsinvesteringar	59 256	0	0	0	0
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	53 123				
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	6 133				
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	-				
Anslag (efter medgivande av regeringen)	-				
Summa finansiering	59 256	0	0	0	0

Tabell 5A Särskild information om verksamhetsinvesteringar						
	Totalt	Ack.	2016	2017	2018	2019-XX
(tkr)		utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Verksamhetsinvesteringar per objekt¹						
Nytt campus	174 050	81 260	92 790			
Summa utgifter för investeringar	174 050	81 260	92 790	0	0	0
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)		75 558	39 790			
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)		5 702	53 000			
Leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag (efter medgivande av regeringen)						
Summa finansiering	0	81 260	92 790	0	0	0
Varav investeringar i:						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier						
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar		81 260	92 790			
Summa investeringar i anläggningstillgångar	0	81 260	92 790	0	0	0

¹ Avser objekt som överstiger 20 miljoner kronor.

Tabell 6 Lokalförsörjning					
Redovisning av lokaler (mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	15 506	15 265	16 883	16 883	16 883
- ökning under året		1 618			
- minskning under året	-241				
- vid årets utgång (A)	15 265	16 883	16 883	16 883	16 883
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	80	138	223	209	195
- nyinvesteringar	59	94	0	0	0
- avskrivningar	-2	-9	-14	-14	-11
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	21	37	35	36	36
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1 355	2 189	2 075	2 115	2 134
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	25	49	51	52	50
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	1 634	2 913	3 013	3 053	2 939
Lärosätets totala kostnader (D)	146	172	174	175	173
Totala externa hyresintäkter	-1	-1	-2	-2	-2
Justerade totala kostnader (D2)	145	171	172	173	171
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	17%	29%	29%	30%	29%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	17%	29%	29%	30%	29%

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor

i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

⁵ Beräknas som C/A.

⁶ Beräknas som C/D.

⁷ Beräknas som C/D2.

Tabell 7 Avgifter			
Uppdragsverksamhet (tkr)	Intäkter	Kostnader	Resultat
2015	383	-383	0
varav tjänsteexport	383	-383	0
2016	400	-400	0
varav tjänsteexport	383	-383	0
2017	530	-530	0
varav tjänsteexport	510	-510	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2015	-	-	-	-
2016	-	-	-	-
2017	-	-	-	-

KMH

KMH Kungl.
Musikhögskolan